

Tilaisuus ohjelmistoyrityksille rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä 22.6.2022

Ennakkokysymykset

Miten tuette pienempiä toimijoita tarjoamaan ratkaisuja isompiin toimituksiin? Voidaanko tarjouksia tehdä esim. usean toimijan yhteistarjouksena?

Tarjouspyynnöt ovat pääsääntöisesti kaikille avoimia, ja niiden kautta valitaan niin suuria, keskisuuria kuin pieniä toimijoita. Erityisesti erilaisiin hankintoihin valituilla pientoimijoilla on ollut sellaista erikoisosaamista, joita suuremmilla yrityksillä ei ole ollut. Hankintatapauksen mukaan toisinaan paras keino on koota konsortio tai toimia alihankkijalla toiselle toimijalle tarjoustaan varten.

Osallistumispyyntö RYTJ:n toimittajan hankintaa varten päättyi 2.5., eikä siihen voi enää osallistua, ja hankintaprosessi on käynnissä tästä parhaillaan.

Onko tarkoitus lähestyä ohjelmistotaloja järjestelmällisesti LYHYELLÄ tiedotteella RYTJ:n eduista ja hyödyistä ohjelmistotaloille? Varmaan tietoa aiheesta olisi syytä levittää....

Tiedotteen laatiminen on hyvä idea. Viestintätiimi harkitsee sen ottamista työn alle. Otamme mieluusti neuvoja vastaan mitä kanavia pitkin tiedote tavoittaa parhaiten ohjelmistoyrittäjiä.

Miten kiinteistön järjestelmäympäristö on otettu huomioon hankkeessa? Järjestelmäympäristö sisältää kymmeniä muitakin järjestelmäkokonaisuuksia rakennusautomaation lisäksi.

Jos kiinteistön järjestelmäympäristöllä tarkoitetaan kiinteistön käytönaikaisten tietojen hyödyntämisen mahdollisuuksia, niin Ryhti-hankkeessa tämä on huomioitu, mutta lainsäädännöllisistä syistä tätä nk. sähköistä käyttö- ja huolto-ohjetta ei tulla mahdollistamaan RYTJ:ssä ensimmäisessä vaiheessa.

Tuleeko RYTJ toimimaan myös kiinteistöverorekisterin master-datana? Miten on huomioitu se, että ilmoitettaessa rakennustietoja kiinteistöverorekisteriin tiedot päivittyvät myös kunnalla/DVV:llä?

Suomen ympäristökeskukselle ehdotetaan säädettäväksi oikeus saada Verohallinnolta tarvittavat tiedot, jotta tietoja voidaan ylläpitää yhdessä paikassa, jolloin Verohallinto, kunta ja DVV saisivat yhteneväiset ja ajantasaiset tiedot. Myöhemmässä rakennetun ympäristön tietojärjestelmän kehitysvaiheessa RH-tietojen ylläpito ja "master" siirrettäisiin tietojärjestelmän hoidettavaksi.

Miten ohjelmistotoimittajat voivat liittyä mukaan hankkeeseen ja miten tulevaan järjestelmään voidaan integroida omia ohjelmistopalveluita (rajapinnat yms)?

Ohjelmistotoimittajien kannattaa tutustua [tietomalleihin](#) ja [toteutushankinnan materiaaleihin](#). Tiiviimpi vuoropuhelu kuntatietojärjestelmien toimittajien kanssa voi nyt alkaa, ja syksyllä haetaan kuntia järjestelmätoimittajineen mukaan pilotointiin.

Muita ennen tilaisuutta esitettyjä kommentteja

- [Tarvitaan] yleistä tietoa tulevien rajapintojen käytännöistä ja teknologioista, kuinka toimintamallit ovat jatkossa ja minkälaisia muutoksia käytännön tasolla odotetaan kuntien rakennusvalvonnan järjestelmien ja palveluiden osalta.
- Kira-alan semanttinen datan ja myös kielellisen saavutettavuuden merkitys kasvaa digipalveluissa. Tämä on hyvä olla fokuksessa jatkossa entistä monipuolisemmin.

Tilaisuuden aikana esitetyt kysymykset ja kommentit

Katsoin materiaalista, että rakentamiseen liittyvä ja rekisteröitävä tietosisältö liittyy vain lupaprosessiin. Rakennusten luvitus ja kiinteistövero ovat kuitenkin eri prosesseja: Rakennus, johon ei vaadita lupaa, voidaan kuitenkin verottaa kiinteistöverotuksessa. Mihin nämä luvitukseen liittymättömät, mutta kiinteistöverotettavat rakennukset rekisteröidään? Mikä taho vastaa tästä, Kunta, Vero vai kiinteistön/rakennuksen omistaja?

Tällä hetkellä rakennuksen/kiinteistön omistaja voi ilmoittaa rakennuksia kiinteistöverorekisteriin OmaVeron kautta ilmoittamatta tästä kunnalle. Näin kunnan ja näin myös DVV:n rekisterit sekä kiinteistöverorekisteri sisältävät samasta rakennuksesta toisistaan poikkeavia tietoja. Miten tämä asia on hoidettu RYTJ:ssä?

SYKE välittää rakennetun ympäristön tietojärjestelmään kunnilta saadut tiedot Verohallinnolle. Toiveena on, että myös Verohallinnolta saataisiin verovelvollisten OmaVeron ilmoittamat tiedot kunnille. Kansalliseen maastotietokantaan pyritään rakentamaan kaksisuuntainen tiedonvaihto ja toimittamaan näitä tietoja kunnille. Kansallisesta maastotietokannasta saataisiin tietoa lupakynnyksen alittavista rakennuksista tai luvattomista rakennuksista. Rakennuksen huolto- ja käyttöohje ei tule ensimmäisessä vaiheessa osaksi tietojärjestelmää.

Tavoitteena on, että tulevaisuudessa meillä olisi vain yksi tieto, mitä sitten hyödynnettäisiin eri tahoilla. Eli pääsisimme eroon ristiriidoista rekisterien välillä.

Käyttöönnotosta kyselen sen verran, että onko näihin kaavojen toimittamiseen jotain koealustaa. Voisi sitten tätä testaillessa samalla seurata tämän kehittymistä ja ottaa itselle merkille tarpeita mitä kuntien aineistojen ylläpidossa/konversioissa ottaa huomioon. Tämä vastaava kysymys tietenkin rakennusten yms. osalta

Kaavatietojen validointipalvelu on ensimmäinen palvelu, joka otettaisiin käyttöön. Alkuvuodesta 2023 pyritään saamaan käyttöön testipalvelu. Sen avulla voi kokeilla, onko kuntatietojärjestelmän perusteella laadittu kaava sellainen, että sen voi julkaista rakennetun ympäristön tietojärjestelmään.

Toteutushankinnan sivu, josta Päivi Malmin esittelemä materiaali löytyy:

<https://sites.google.com/conversatum.fi/rytj-hankinta/rytj>

Rakennustietojen toimitus RYTJ:hin VTJ:n sijasta. Käytetäänkö tässä vaiheessa vielä VTJ:n mukaisia rakennustietojen ylläpitorajapintoja vai siirrytäänkö käyttämään suoraan uudistettuja rajapintoja?

Itse asiassa jo vuoden 2024 alusta kunnat voivat siirtyä toimittamaan tietoja VTJ:n sijasta rakennetun ympäristön tietojärjestelmään. Siirtymä tehdään hallitusti kunta kerrallaan. Uuden tietomallin mukaisia rajapintoja käytetään, kun kunta siirtyy käyttämään rakennetun ympäristön tietojärjestelmää. SYKE toimittaa VTJ:lle.

Onhan näitä tavoitteita ja hyvä että on. Kumminkin kun nyt on noita rekistereitä useampia niin kauan kun niitä ylläpidetään ja se että tiedostetaan rekistereiden ristiriitaisuus, niin tuomalla kaikki rekisterit esille jossain muodossa helpottaisi kunnan ylläpitämisen rekisterin puolella ymmärtämistä tietojen ajantasaisuuksista rekistereissä samasta aineistoista. Tuota varten rajapinnat DVV:ltä ja verottajalta olisi tällä hetkellä vähintäänkin vain tuon tiedostamisen takia tärkeä.. Nyt kun useat kaupungit elää siinä uskossa että heidän ylläpitämä aineisto on se mikä on DVV:llä ja tätä kautta verottajalla jne.

RYTJ:n myötä rakennustietojen toimitus Verohallintoon nykyaikaistuu huomattavasti, mikä toivottavasti vähentää tietohukkaa välissä. RYTJ:hin suunniteltu myös mahdollisuus katsoa eri tahojen tuottamia toisistaan poikkeavia tietoja.

Tulkitsenko oikein, että tiedon master pysyy lähellä kaikissa tiedoissa kuntien järjestelmissä?

Kyllä, rajapinnat ovat push-tyyppisiä eli kunta työntää omasta järjestelmästäan tiedon rakennetun ympäristön tietojärjestelmään. Kaavoituspuolella on tapauksia, joissa pienillä kunnilla ei ole välttämättä ole edellytyksiä rekisterin ylläpitämiseen, jolloin rakennetun ympäristön tietojärjestelmä voi tarjota tiedon masterin.

Tiedon master -asia kuvattuna, ks. dia 3:

https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/cf9e2af1-05b9-4a5a-93f6-aaa3efbd7a77/87b56ab8-d22b-421b-ba58-9209d5366b14/MUISTIO_20220331052242.PDF

Huoli on edelleen se, että ohi rakennusvalvonnan voidaan päivittää tietoja kiinteistöverorekisteriin. Toiveena on, että masteriin ohjattaisiin suoraan kiinteistön omistajan tekemät muutokset.

Tiedot kyllä välitettäisiin, jos jatkossa ne saataisiin verohallinnolta. Ympäristöministeriön on tunnistanut asian ja aloittanut valtiovarainministeriön kanssa vuoropuhelun. Verohallinto on mukana jäsenenä rakennetun ympäristön tietojärjestelmä -hankkeen ohjausryhmässä.

Kun IFC-muotoisia BIM-tietomalleja kerätään, niin mihinkä niitä käytetään?

IFC-malleista muodostetaan oma tietokanta, jota RYTJ:stä voidaan hyödyntää ensimmäiseksi esimerkiksi tutkimuskäyttöön.

Rakennuksen omistajatietoja ei pystytä nykyisin keräämään/ylläpitämään kattavasti eri lähteistä. Tieto ei ole tästä syystä julkisesti luotettavaa.

Luotettava rakennuksen omistajatieto ei ole tulossa RYTJ:n ensimmäisessä vaiheessa. On vaikea tosiaan saada tieto 100 % luotettavasti, ja vaatii lisää selvittelyä ja kehittämistä. Vastaava rakennuksen omistajan yhteystieto kuin DVV:llä nykyään, toivottavasti saadaan.

Muut kommentit tilaisuudessa

- Näistä rakennusten eri rekistereistä olen yrittänyt selvittää useampaan kertaan että miten saisi vaikka yhdellä haulilla kaikista rekistereistä sen hetken tilanne yhteen tietokantaan. Tämän kautta voisi kunnan ylläpidossa ottaa huomioon muut rekisterit ja ainakin herättää sitä tietoutta mikä tilanne on muissa rekistereissä
- Dokumentoin tähän chatiin vielä puhekommentissa esittämäni ajatuksen: Jos OmaVeron kautta edelleen päivitetään rakennustietoja, tulisi käyttäjällä olla a) graafinen kuva kiinteistöstä ja sen rakennuksista ja b) ajantasaiset RYTJ:n tiedot kiinteistön rakennuksista, siten, että ne voidaan kohdistaa kiinteistön kuvaan. Lisäksi c) jos kiinteistön/rakennuksen omistaja haluaa muuttaa tietoja, tiedot muuttuisivat joko suoraan tai hyväksyntäprosessi kautta ao. rakennuksessa
- Tähän veroasiaan kommentti: Oma veron kautta Verolle ilmoitettavat tiedot tulisi ohjata kunnan tekniseen toimeen, joka pystyisi päivittämään tiedon RYTJ:än.
- Tiedoksi myös, että kunnalla mahdollisuus salassapitosäännösten estämättä saada Verohallinnosta kiinteistöverovelvollisen ilmoituksen johdosta korjatut, kunnan alueen kiinteistötiedot käyttöönsä. Jos Omaveron kautta täydennetään tietoja, ne olisi järkevää täydentää RYTJ:hin, josta siirrettäisiin Verolle.